

Informatienota

Onderwerp Eerste rapportage sociaal domein 2017 behorende bij de kadernota 2017	
Nummer	2017/274361
Portefeuillehouder	Langenacker, J.
Programma/beleidsveld	2.1 Maatwerkvoorzieningen
Afdeling	STZ/BP
Auteur	Haker, P.
Telefoonnummer	023-5113431
Email	phaker@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college informeert de commissie over ontwikkelingen binnen het sociaal domein in de eerste periode van 2017. Dit doen we per beleidsterrein: Participatiewet, Wmo, beschermd wonen en Jeugd. Per beleidsterrein wordt gerapporteerd over ontwikkelingen rondom financiën, cliënten, contracten en uitvoering.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving. Dit conform afspraken gemaakt tussen college en raad bij aanvang van de uitvoering van de nieuwe taken per 1 januari 2015, waarbij hierover periodiek separaat aan de commissie Samenleving wordt gerapporteerd.
Relevante eerdere besluiten	Niet van toepassing
Besluit College d.d. 20 juni 2017	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

In deze rapportage wordt een beeld geschetst van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein in de eerste periode van 2017. Dit doen we per beleidsterrein: Participatiewet, Wmo, Beschermd wonen en Jeugd. Per beleidsterrein wordt gerapporteerd over ontwikkelingen rondom financiën, cliënten, contracten en uitvoering.

2. Participatiewet

Beleidsontwikkeling

Koersdocument Werk en Inkomen

De strategie die de gemeente inzet bij de uitvoering van de Participatiewet, staat in het Koersdocument Werk en Inkomen (2016/2555655) dat op 14 juli 2016 door de raad is vastgesteld. De gemeente richt zich niet alleen op de directe bemiddeling naar werk, maar wil ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die langdurig in een uitkeringssituatie zitten, laten participeren in de samenleving. Om hierbij ondersteuning te bieden, moeten we de klant weer leren kennen en vaker spreken.

Stand van zaken implementatie Koersdocument

Het Koersdocument wordt volgens een programmatische aanpak geïmplementeerd; de focus ligt hierbij op de ontwikkelopgave vanuit het Koersdocument. In de genoemde aanpak zijn diverse sporen en projecten geformuleerd:

- Toegang werk, participatie en inkomen
- Effectief ondersteuningsaanbod
- Meer werk- en participatieplekken creëren
- Regionale samenwerking
- Veranderen, verbeteren, vernieuwen

Een eerste uitwerking betreft keuzes ten aanzien van het type voorzieningen voor verschillende doelgroepen en ten aanzien van de wijze waarop de uitvoering van deze voorzieningen georganiseerd wordt, en de wijze waarop deze voorzieningen worden verworven. Het collegebesluit hierover wordt aan de commissie Samenleving voorgelegd.

Innovaties

Sociale coöperaties

De beide Sociale Coöperaties ‘Turquoise’ en ‘We Cook’ zijn nog steeds actief in Haarlem. Tijdens een bezoek aan Turquoise door een ambtelijk/politieke delegatie bleek dat het initiatief steeds meer begint aan te slaan in de wijk en het aantal deelnemers ligt inmiddels op 12 personen. Dit zijn voornamelijk vrouwen van allochtone afkomst, die zonder het initiatief zeer waarschijnlijk een geïsoleerd bestaan zouden leiden. Onder de noemer van de coöperatie is een naaiatelier en een buurtcateringbedrijf actief.

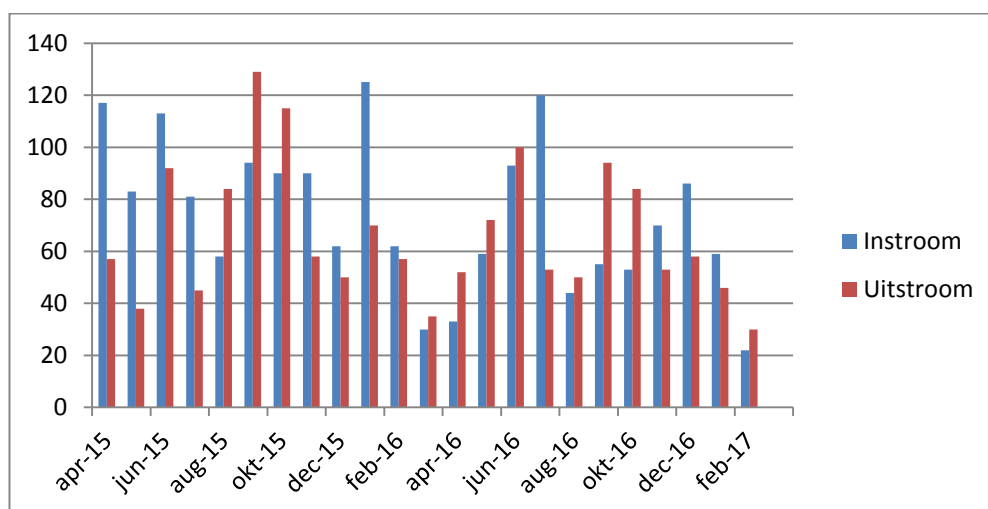
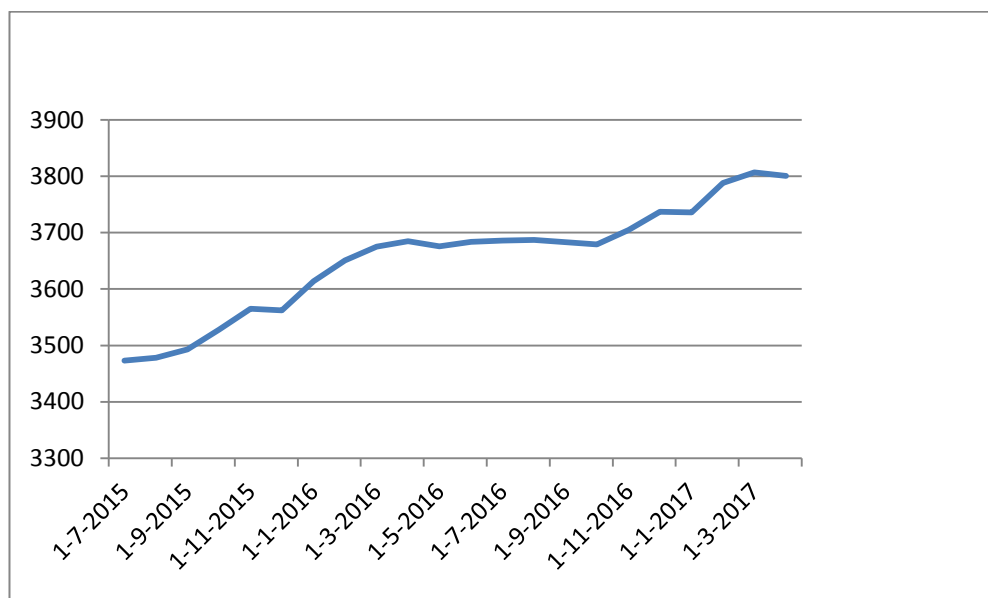
Ervaringsdeskundigen

In 2016 zijn drie personen met een bijstandsuitkering begonnen met een opleiding tot ervaringsdeskundige. Ervaringsdeskundigen zijn personen die te maken hebben(gehad) met

intergenerationele armoede. De bedoeling is dat deze personen na de opleiding mede ingezet worden bij het vertalen van gemeentelijk beleid voor de doelgroep. Deze opleiding wordt gefinancierd via het minimabeleid. Momenteel zijn er nog twee ervaringsdeskundigen bezig met de opleiding. Een persoon heeft moeten afhaken in verband met persoonlijke omstandigheden. De beide dames die de opleiding nog volgen zijn recent begonnen met een snuffelstage binnen de afdeling Werk en Inkomen.

Ontwikkelingen aantal uitkeringsgerechtigden

Eind 2016 bedroeg het aantal bijstandsgerechtigden 3736. De maanden januari en februari laten een lichte toename zien. Eind februari 2017 is het aantal bijstandsgerechtigden gestegen tot 3801.



Instroom en uitstroom

In bovenstaande tabel is de uitstroom en instroom per maand aangegeven. De maanden januari en februari laten zowel, bij de instroom als uitstroom, een lichte daling zien. Per saldo is de instroom deze maanden 5 hoger dan de uitstroom.

In het vierde kwartaal zijn 156 uitkeringen beëindigd. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de reden van beëindiging.

Aantal van Reden einde uitkering	
Reden einde uitkering	Totaal
Aangaan relatie	7
Aanvang studie	2
Administratieve beëindiging	13
Ander inkomen	10
Andere oorzaak	25
Arbo. dienstbetr./uitkering. ziekte	29
Detentie	4
Geen inlichtingen	7
Kunnen volgen van onderwijs, maar niet doen	1
niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenplicht	3
Oorzaak bij partner	4
Op eigen verzoek	2
Overlijden	9
Uitkering arbeidsongeschiktheid	4
Verhuizing andere gemeente	29
Vermogen(s) opbrengsten	1
Zelfstandig beroep of bedrijf	6
Eindtotaal	156

Bezwaar en beroep

1e kwartaal 2017 Bezwaren

Anders opgelost	23
Gegronnd	16
Deels Gegronnd	4
Ongegronnd	39
Niet ontvankelijk	14
Ingetrokken	7
Totaal	103

In het eerste kwartaal van 2017 zijn in totaal 103 bezwaren afgedaan die betrekking hebben op de afdeling Sociale zaken. Hiervan waren 16 zaken gegrond, 4 deels gegrond, 21 ingetrokken/niet ontvankelijk, 23 anders opgelost en 16 ongegrond. Ten opzichte van het

vierde kwartaal van 2016 is het aantal bezwaarzaken toegenomen. Het aantal afgedane bezwaarzaken in het vierde kwartaal 2016 bedroeg 71.

1e kwartaal 2017 Beroepzaken

Anders opgelost	0
Gegronnd	6
Deels Gegronnd	0
Ongegronnd	21
Niet ontvankelijk	1
Ingetrokken	5
Totaal	33

In het eerste kwartaal van 2017 zijn er 33 beroepszaken geweest. Hiervan waren 6 zaken gegrond, 6 ingetrokken/niet ontvankelijk en 21 ongegrond. Ten opzichte van het vierde kwartaal van 2016 is het aantal beroepszaken toegenomen met een. Het aantal afgedane bezwaarzaken in het vierde kwartaal 2016 bedroeg 32.

Re-integratie

Het overzicht over de regio Zuid-Kennemerland is ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog niet binnen.

Garantiebanen

Het UWV brengt op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken ieder kwartaal een regionale trendrapportage uit om een beeld te geven van de voortgang van de banenafspraken per arbeidsmarktregio (vierde kwartaal 2016). De daling van het aantal personen in Zuid-Kennemerland & IJmond dat in het doelgroepenregister staat zet zich versneld door.

3. Wmo

Beleidsontwikkeling

RegioRijder

De implementatie van de transformatie doelgroepenvervoer is per 1 januari 2017 afgerond, resulterend in de start van De RegioRijder. De RegioRijder is van start gegaan met Connexxion Taxi Services als uitvoerder van de vervoercentrale en de vervoersbedrijven Atax de Vries, Maasbuurt, Munckhof en ZCN voor het rijden van de ritten. Na een rustige eerste week ontstonden er in de daaropvolgende weken in januari enige opstartproblemen in de uitvoering. In januari is intensief overleg geweest tussen de netwerkregisseur van de gemeenten, de vervoercentrale en de vervoerders en zijn maatregelen getroffen. Vanaf eind januari hebben de maatregelen geleid tot verbetering van de prestaties en sinds half februari is de uitvoering stabiel. De stiptheid, het aantal ritten dat binnen de gestelde tijdsmarges wordt

uitgevoerd, is de belangrijkste graadmeter voor de kwaliteit van het vervoer. Deze stiptheid kende een dip in de tweede helft van januari; vanaf februari is de stiptheid gestegen en sinds die tijd stabiel op een niveau van 90-92%. Dit is vergelijkbaar met de stiptheid in het vorige contract. De streefwaarde voor de stiptheid voor dit jaar is 92%.

Kanteling begeleiding individueel naar Sociaal Wijkteam

Vanuit zowel aanbieders in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) als de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking (VG) zijn/worden mensen voorgedragen om vanuit hun organisatie deel te nemen in de sociaal wijkteams (SWT). Dit om de SWT's te versterken met expertise ten aanzien van deze doelgroepen. Met toevoeging van deze expertise zijn de SWT's beter in staat om ook mensen met deze beperkingen te begeleiden. Deze begeleiding is voorliggend op een maatwerkvoorziening. Via een geleidelijk model worden ook huidige cliënten die begeleid worden door de maatwerkaanbieders GGZ en VG, indien mogelijk, overgedragen naar het SWT. De insteek is dat op- en afschalen het eenvoudiger maakt aan te sluiten bij de behoefte van de kwetsbare inwoner. De inzet vanuit de specialisten in het SWT zal dan ook geleidelijk een afname van cliënten met een maatwerkvoorziening moeten laten zien.

Kanteling begeleiding groep

In het eerste kwartaal van 2017 is gebleken dat het vaststellen van de lumpsumbedragen meer tijd vergt dan verwacht. Het aanbod van Ecosol Effect en Roads is per 1-1-2017 gekanteld en deze cliënten betalen geen eigen bijdrage meer. Andere aanbieders volgen later in het jaar. Er is gewerkt aan de verdere definiëring en afbakening van aanbod dat kantelt en aanbod dat maatwerkvoorziening blijft. Een beschrijving van het specifieke aanbod van de aanbieders is opgesteld, alsmede een werkinstructie voor de casemanagers. Richting de cliënten is via de aanbieders een brief verspreid met informatie over de kanteling en wat het voor hen betekent. Met aanbieders wordt regelmatig gesproken voor verdere verduidelijking en benodigde informatie. Na de kantelingsdatum wordt verder in gesprek gegaan over inhoudelijke doorontwikkeling als algemene voorziening in de basisinfrastructuur, aansluiting met Jeugd en de Participatiewet en over de wijze waarop wordt gesubsidieerd en gemonitord vanaf 2018.

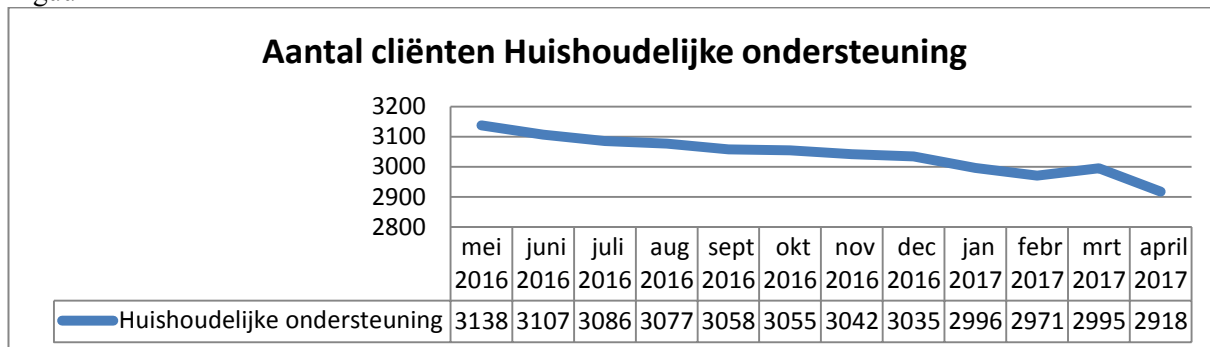
Financiën

Over de eerste maanden van 2017 is nog onvoldoende informatie beschikbaar over de financiële realisatie, omdat door aanbieders pas één of twee maanden na levering van ondersteuning definitief wordt gefactureerd. Op het moment van schrijven van deze rapportage zijn deze gegevens nog niet volledig verwerkt.

Cliënten

De lichte daling van het aantal cliënten Huishoudelijke Ondersteuning zet zich voort in de eerste vier maanden van dit jaar (figuur 1).

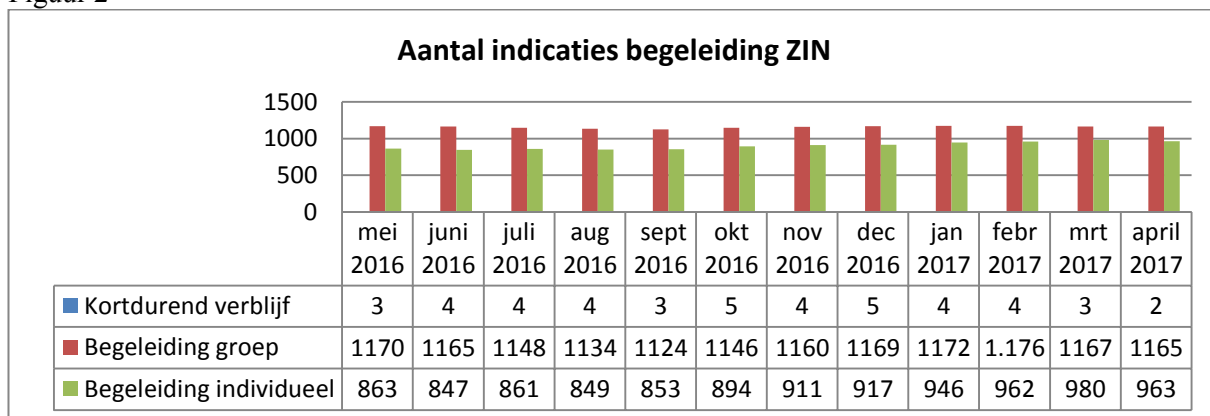
Figuur 1



Het aantal beschikkingen dat wordt afgegeven voor begeleiding groep (i.c. dagbesteding) is over een periode van een jaar erg stabiel (figuur 2). Verwachting is dat dit aantal in de loop van dit jaar geleidelijk zal afnemen als gevolg van de kanteling van het aanbod, waardoor geen beschikking meer nodig is om hier gebruik van te maken.

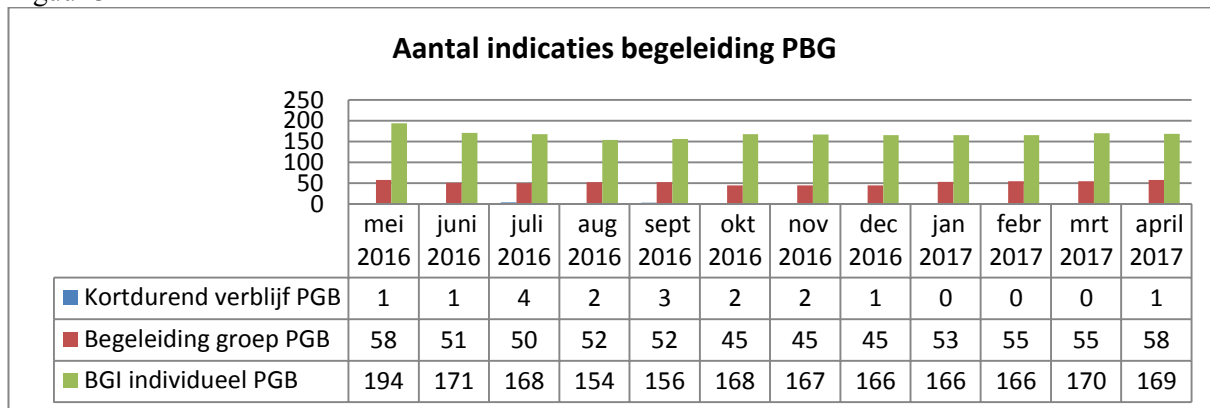
Voor begeleiding individueel gaat de stijging in het vierde kwartaal van 2016, begin 2017 door (figuur 2). Een mogelijke verklaring is dat een achterstand in de werkvoorraad van meldingen is weggewerkt.

Figuur 2



Bij begeleiding die als persoonsgebonden budget (PGB) wordt verstrekt is er sprake van een lichte stijging in de afgelopen maanden (m.n. bij begeleiding groep), na een daling in de loop van vorig jaar (figuur 3).

Figuur 3



Uitvoering

iWmo

De kwaliteit van de aangeleverde declaraties is bij vrijwel alle aanbieders goed. Hierdoor worden declaraties vrijwel allemaal binnen een week na ontvangst betaald. Aanbieders leveren tijdig aan, er zijn geen achterstanden in de verwerking. Op 12 juni wordt landelijk een nieuwe versie voor het berichtenverkeer geïmplementeerd. Zowel gemeenten als aanbieders moeten hun software aanpassen. Daarnaast moeten alle ‘oude’ berichten zijn afgehandeld voor 12 juni. Haarlem is klaar voor de nieuwe versie.

Werkvoorraad team Wmo

Het aantal meldingen waarbij nog geen onderzoek is ingesteld is qua aantal stabiel; ongeveer één op de vijf meldingen kent een langere doorlooptijd dan de wettelijke zes weken. Mutaties bij bestaande cliënten worden allemaal binnen de gestelde doorlooptijden verwerkt.

Heronderzoeken Huishoudelijke Ondersteuning

Het heronderzoeksproject loopt ten einde. Minder dan 100 mensen wachten nog op een beschikking. Uiterlijk op 1 juli zijn alle klanten bezocht en hebben zij allemaal een herziene beschikking in uren ontvangen.

4. Beschermd Wonen

Beleidsontwikkeling

Beleidskader en uitvoeringsprogramma

In september 2016 is het beleidskader ‘Opvang, Wonen en Herstel 2017-2020’ (2016/324154) in de Haarlemse raad besproken en vastgesteld. Vervolgens is in afstemming en overleg met de regiogemeenten het Uitvoeringsprogramma opgesteld waarin de wijze wordt geschetst hoe lokaal en regionaal uitvoering wordt gegeven aan het beleidskader. Het Haarlemse college heeft op 2 mei jl. dit Uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel vastgesteld. Op 24 mei 2018 is deze in de commissie samenleving besproken. De commissie leden hebben aangegeven het uitvoeringsprogramma te steunen en actief geïnformeerd willen

worden over de voortgang, met name als het gaat om de realisatie van skaeve huse, domus plus en het “Haarlem project”

Verwerving

In het najaar van 2016 is het traject gestart ter voorbereiding op de nieuwe verwervingsronde, conform de regionale en lokale verwervingsstrategie sociaal domein 2018 (2016/604342). De taken maatschappelijke opvang en beschermd wonen worden gezamenlijk ingekocht.

Haarlem maakt bij de inkoop van zorg en ondersteuning voor cliënten beschermd wonen en maatschappelijke opvang twee belangrijke keuzes. Ten eerste kiest Haarlem voor resultaatgericht werken waarbij de cliënt centraal staat. De vraag, de mogelijkheden en de wensen van de cliënt is het uitgangspunt. Aan de hand van de gewenste resultaten wordt gewerkt met een arrangement op basis van verschillende leefgebieden. Resultaatgericht werken betekent dat de aanbieder samen met de cliënt verantwoordelijk wordt voor het bereiken van de resultaten. De rollen van gemeente en aanbieder verschuiven. De gemeentelijke toegang geeft aan ‘wat’ (wat is het beoogde resultaat voor de cliënt?). De aanbieder en cliënt bepalen ‘hoe’ (hoe wordt het resultaat bereikt?). Omdat de gemeente het ‘hoe’ aan de aanbieder overlaat, hebben aanbieders een grote mate van vrijheid. De aanbieder kan resultaten realiseren met bestaande of met nieuwe werkwijzen, met professionals binnen de eigen organisatie, in samenwerking met andere organisaties of met vrijwilligers en sociale netwerken.

De tweede keuze die Haarlem maakt is het ontwikkelen van de transformatie in partnerschap met aanbieders, cliënt vertegenwoordigers, regiegemeenten en andere betrokkenen. Dit partnerschap is al tot uitdrukking gekomen in het gezamenlijke visietraject wat geleid heeft tot het beleidskader Opvang, wonen en herstel. Dit betekent dat de gemeente in het kader van de verwerving samen met de partners invulling geeft aan ‘resultaatgericht werken’. Dat gebeurt in de vorm van marktconsultaties. In de periode van maart, april en mei hebben er 6 bijeenkomsten met aanbieders plaatsgevonden. Begin april is gekozen, naar aanleiding van signalen van de partners waarbij om meer ontwikkeltijd is gevraagd, om de inkoop van beschermd wonen en maatschappelijk opvang een half jaar uit te stellen tot 1 juli 2018. Tot de periode van publicatie van het programma van eisen (november 2017) zullen alle partners betrokken blijven bij de ontwikkeling van het nieuwe resultaatgerichte model. Het programma van eisen zal aan de leden van de commissie samenleving ter bespreking worden voorgelegd, bij voorkeur wordt deze bespreking voorafgegaan door een raadsmarkt.

Financiën

Financiële werkgroep 2020

Het Rijk heeft aangekondigd dat de verdeling van de financiën naar de centrumgemeenten een tijdelijke situatie is. Beschermd wonen en maatschappelijk opvang zal een taak worden van alle gemeenten afzonderlijk, met bijbehorende bekostiging per gemeente. Besloten is om tot een nieuw **objectief** verdeelmodel voor maatschappelijke opvang, beschermd wonen én wmo begeleiding te komen. Het nieuwe verdeelmodel en de financiële vertaling daarvan zal in de meicirculaire van 2018 gepubliceerd worden. Ingangsdatum van het nieuwe verdeelmodel is dan 2020.

Regionaal plan van aanpak

Met de verdeling van de middelen MO en BW vanaf 2020 over alle gemeenten zal naar een nieuwe samenwerkingsvorm gezocht worden want intergemeentelijke samenwerking is noodzakelijk. Het Rijk en de VNG hebben gemeenten gevraagd een regionaal plan van aanpak voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang op te stellen. Dit plan gaat over visie, inhoudelijke ontwikkelingen, (de vorm van) regionaal samenwerken en over het verdelen van middelen en risico's, inclusief de overgangsfase tussen de oude en nieuwe verdeling van middelen. Met het opstellen van het regionale beleidskader en het uitvoeringsprogramma opvang wonen en herstel voldoet onze regio aan het inhoudelijke gedeelte van het regionale plan. De VNG en het Rijk vragen echter ook om meer praktische en vooral financiële afspraken in het regionaal plan van aanpak. Over dit deel van het plan van aanpak zullen de wethouders na de zomer een beslissing nemen.

Contracten

De laatste kwartaalrapportage (vierde kwartaal 2016) liet zien dat de contracten in 2016 bijna volledig besteed waren. Er werden nog enkele aanvullende betalingen verwacht. Inmiddels blijkt dat het gecontracteerde volume van 2016 van ruim 35 miljoen euro inderdaad volledig wordt benut. Een enkele eindafrekening, alsook enkele facturen ontbreken waardoor 2016 nog niet volledig kan worden afgesloten.

Op basis van de kwartaalrapportages van de aanbieders over het eerste kwartaal zien wij een constante lijn in de uitputting van het gecontracteerde budget.

Persoonsgebonden budget

Cliënten met een persoonsgebonden budget voor beschermd wonen krijgen een vast bedrag toegekend op grond van hun beschikking beschermd wonen. Dit bedrag wordt door de gemeente maandelijks aan het SVB uitgekeerd, en het SVB keert uit op basis van de door cliënten ingediende facturen. Net als in 2015 en 2016 zullen de toegekende PGB budgetten niet volledig benut (verzilverd) worden. Zowel in 2015 als in 2016 is er circa 75% verzilverd. Uitgaande van de cijfers in 2015 en 2016 (aantal pgb cliënten en 75% benutting van budget) verwachten we een besteding van totaal 2,25 miljoen euro besteding uit.

We zien echter in de eerste maanden van 2017 een groei in het aantal pgb cliënten, van 79 eind december 2016 naar 89 in april 2017. Dat betekent dat de pgb kosten oplopen. We zullen hier sterk op monitoren (zie ook toelichting onder kopje "cliënten").

Eigen bijdrage / Centraal Administratie Kantoor (CAK)

De uitvoering van de inning van eigen bijdragen wordt door het CAK gedaan. De ontvangsten van het CAK eerste kwartaal aan eigen bijdragen zijn 0,6 miljoen euro. Dat zou betekenen dat er in 2017 2,4 miljoen euro aan eigen bijdragen geïnd wordt. In 2015 en 2016 vielen de inkomsten eigen bijdragen beduidend hoger uit. Ook dit zullen we nauw monitoren.

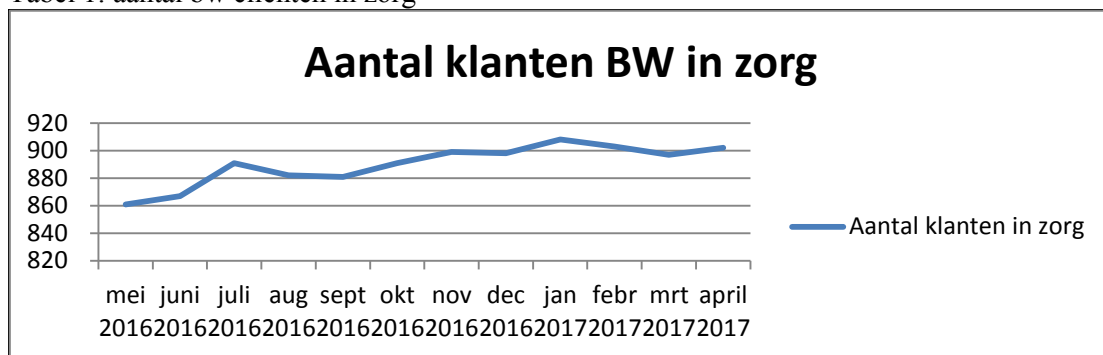
Cliënten

Om een goede vergelijking te maken in de ontwikkeling van het aantal beschermd wonen cliënten en de verdeling over de verschillende zorgvragen hebben we de periode van een jaar genomen.

In tabel 1 is het aantal unieke cliënten beschermd wonen in zorg per maand te zien gedurende de periode mei 2016 tot en met april 2017

Er is een stijging van het aantal cliënten in zorg te zien, al is deze stijging gering, 2,5 % stijging in 2017 ten opzichte van 2016 (van gemiddeld 880 unieke cliënten in zorg in 2016, naar gemiddeld 903 in de eerste vier maanden van 2017)

Tabel 1: aantal bw cliënten in zorg



We zien een stijging bij het aantal pgb cliënten en we zien een lichte stijging bij het perceel overbruggingszorg.

De toename wordt verklaard doordat er de afgelopen drie maanden drie (pgb gefinancierde) locaties geopend zijn waar ook beschermd cliënten verblijven; een locatie in Haarlem (Heeren van Zorg, Rosenstock huis), in Heemstede (woonproject ouderinitiatief) en in Hoofddorp (maatwerk in zorg).

De gemeente wil alle pgb cliënten goed in beeld hebben. Begin dit jaar is gestart met een project waarbij casemanagers de laatste 30 pgb cliënten bezoeken. Dit project loopt tot juli 2017. Daarnaast heeft bureau HHM in het laatste kwartaal van 2016 alle dossiers van de pgb-clieënten onderzocht op volledigheid en juistheid. HHM heeft vastgesteld dat bij het merendeel van de onderzochte dossiers één of meerdere documenten ontbraken. Er zijn geen ernstige afwijkingen geconstateerd in het declaratiegedrag. De casemanagers hebben de resultaten van het HHM onderzoek meegenomen in de gesprekken met de cliënten. Op basis van de gesprekken kan voorlopig worden vastgesteld dat bij het merendeel van de cliënten het pgb ongewijzigd kan worden voortgezet. Bij één cliënt is nader onderzoek gedaan naar het declaratiegedrag, echter is fraude niet aangetoond. Eén cliënt heeft per direct de pgb laten beëindigen omdat de zorgvraag was gestopt. Bij één cliënt wordt aanvullend onderzoek gedaan.

De stijging in het perceel overbruggingszorg is te verklaren doordat we in overleg met de zorgaanbieders betere begeleiding en ondersteuning vragen voor cliënten die op de wachtlijst voor beschermd wonen staan. We willen dat deze cliënten, tijdens de overbruggingsperiode tot er een plek beschikbaar komt, voldoende en de juiste zorg krijgen gecoördineerd vanuit die zorgorganisatie waar zij op een wachtlijst staan. Hiermee kan al tijdens de overbruggingsperiode gewerkt worden aan het herstel.

Wachtlijst

Het aantal cliënten dat op de wachtlijst staat is licht gestegen (zie tabel 2). Eind 2016 stonden er 159 cliënten op de wachtlijst voor beschermd wonen, aan het einde van het eerste kwartaal 2017 staan er 164 cliënten op de wachtlijst.

De gemeente onderzoekt voortdurend mogelijkheden om de wachtlijst verder terug te dingen. Zo is de gemeente in navolging van een eerdere opschoning van de wachtlijst begin 2017

gestart met het voeren van gesprekken met 29 cliënten die op de wachtlijst staan van RIBW K/AM. De aanbieder had aangegeven dat deze cliënten wellicht ook in aanmerking komen voor ambulante ondersteuning. Doel van het gesprek was dan ook om samen met de cliënt nagaan of een andere vorm van ondersteuning dan beschermd wonen beter aansluit bij de ondersteuningsvraag.

De gesprekken hebben voorlopig tot resultaat gehad dat 14 cliënten van deze groep geen beroep meer willen doen op beschermd wonen. Dat heeft op dit moment geresulteerd in een afname van de wachtlijst van RIBW K/AM, echter omdat er ook weer nieuwe cliënten zijn aangemeld is de wachtlijst van RIBW K/AM in totaal gedaald met 6 cliënten.

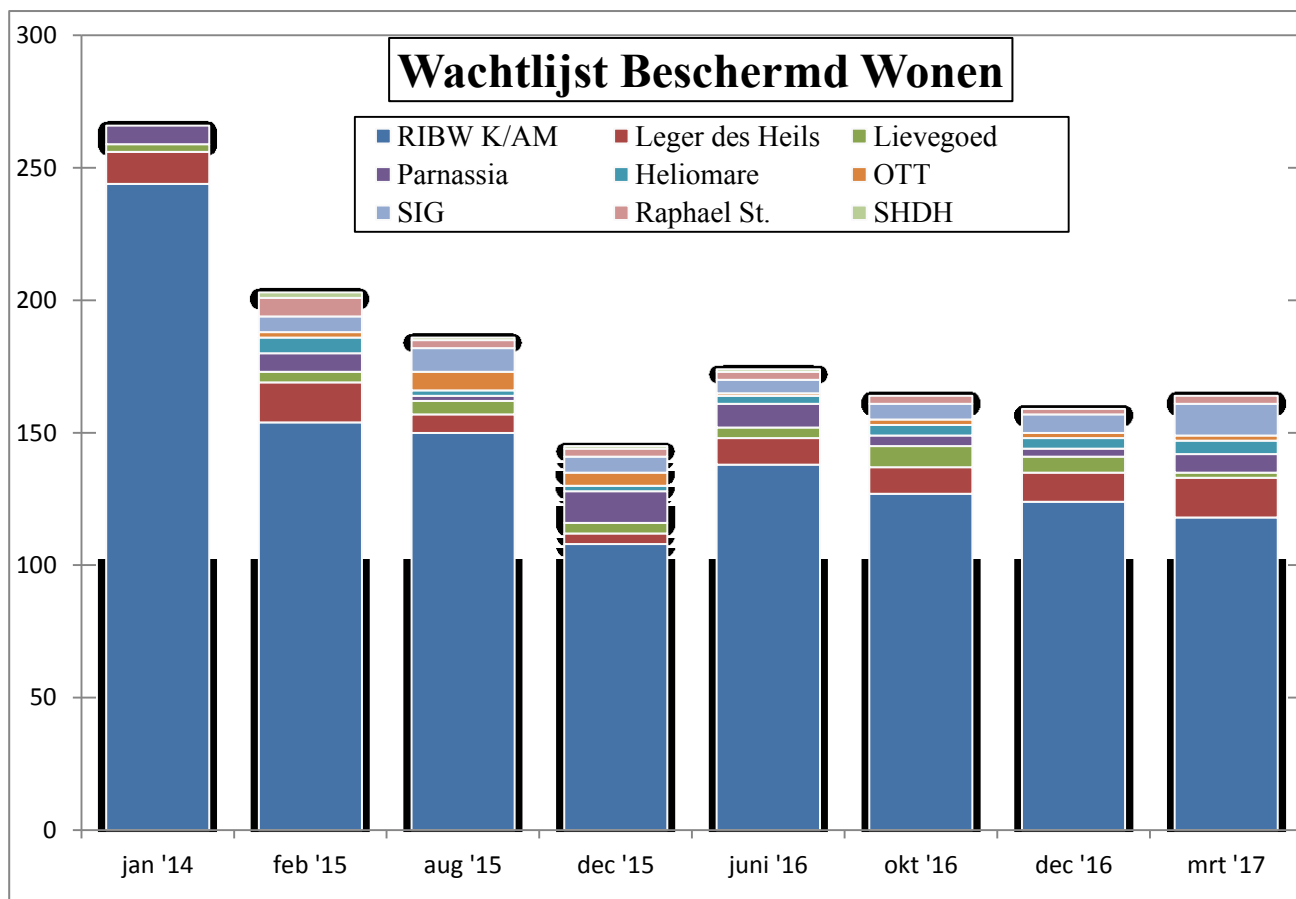
Drie aanbieders kennen een significante stijging van het aantal wachtlijstcliënten: het Leger des Heils, Parnassia en SIG. Nader onderzoek moet uitwijzen wat hiervoor een verklaring is. Andere acties die de gemeente uitzet met als doel het verkorten van de wachtlijst zijn:

- Cliënten de mogelijkheid bieden om tijdens de overbruggingsperiode te werken aan herstel door het perceel overbruggingszorg open te stellen voor alle zorgaanbieders beschermd wonen.
- Monitoring van de wachtlijst en het organiseren van afstemming tussen zorgaanbieders. Waar nodig zal de gemeente sturen op de wachtlijst.
- Nieuwe vormen van beschermende woonplekken realiseren, waarbij sprake is van een scheiding tussen wonen en zorg. Dit maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel.
- Als onderdeel van het uitvoeringsprogramma opvang, wonen en herstel wordt binnen het project “duidelijke toegang” uitgewerkt of een centrale wachtlijst beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer toegevoegde waarde heeft.

Het baart zorgen dat de wachtlijst niet afneemt; de maatregelen die genomen worden in het kader van het beleidskader, het uitvoeringsprogramma hebben op de korte termijn onvoldoende effect. In overleg met aanbieders wordt hierover het gesprek gestart om de wachtlijst toch sneller te laten krimpen.

Daarbij komt dat GGZ inGeest heeft aangekondigd tot 2020 instellingsbreed 170 plekken af te zullen bouwen. Zij schatten in dat de komende jaren in totaal 20-30 cliënten extra zullen worden aangemeld bij centrumgemeente Haarlem voor beschermd wonen in onze regio. De gemeente voert hierover overleg met GGZ inGeest en RIBW K/AM.

Tabel 2: wachtlijst beschermd wonen 2014 t/m maart 2017



In- en uitstroom

In het eerste kwartaal 2017 zijn er 23 cliënten in zorg en 22 cliënten uit een gecontracteerde beschermd wonen voorziening gegaan. Het grootste deel van de cliënten is uitgestroomd naar een zelfstandige woning met ambulante begeleiding.

De opgave uit het beleidskader opvang, wonen en herstel aan de instellingen om in 10 jaar tijd 200 beschermd wonen plekken af te bouwen is met twee jaar uitgesteld. De (lichte) groei van de wachtlijst en het tekort aan goedkope sociale woningen, maakt dat het nog te vroeg is om de afbouw van bedden al in 2017 te starten.

Uitstroom van 22 cliënten:

- 12 cliënten zijn uitgestroomd naar een zelfstandige woning. De uitstroom naar een zelfstandige woning vindt op verschillende manieren plaats; cliënten gaan bijvoorbeeld samenwonen of weer terug naar (het ouderlijk) huis. De grootste groep gaat echter met behulp van ambulante zorg en ondersteuning zelfstandig wonen (al dan niet in een omklapwoning). Over het algemeen behouden zij nog hun beschikking beschermd

wonen totdat deze afloopt, op dat moment wordt een nieuwe ambulante beschikking aangevraagd.

- 4 cliënten zijn overleden of verhuisd naar een gemeente buiten de regio
- 2 cliënten zijn verhuisd naar een intramurale instelling van een andere aanbieder in de regio, dat kan een bw aanbieder zijn maar ook een verzorgingstehuis of een ggz instelling.
- 4 cliënten zijn voortijdig uit zorg gegaan (geen indicatie, initiatief aanbieder of eigen initiatief).

In 2017 gaan wij de in- en uitstroom nadrukkelijker monitoren. Wij ontwikkelen nu een in- en uitzorg formulier die elke aanbieder gaat gebruiken indien een cliënt in- of uitzorg gaat. Dit geeft ons inhoudelijk meer informatie ten behoeve van verbetering beleid en sturing van de contracten.

Contingentwoningen

Op jaarbasis zijn er in totaal 62 contingent woningen beschikbaar. Van de totale vraag naar contingent woningen is circa een derde afkomstig vanuit beschermd wonen.

In het eerste kwartaal van 2017 zijn vijf personen afkomstig uit BW gehuisvest in een contingent woning: twee vanuit Dijk en Duin, twee vanuit RIBW K/AM en een vanuit Leger des Heils.

Op de wachtlijst staan nu 14 wachtenden vanuit BW.

5. Jeugd

Beleidsontwikkelingen Landelijk

Administratieve lastenvermindering

Staatssecretaris Van Rijn (VWS) stuurde op 30 maart 2017 een brief aan de Tweede Kamer over administratieve lastenvermindering bij uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. De administratieve lastendruk als gevolg van de decentralisatie frustreert professionals en staat passende hulp in de weg. Alle betrokken partijen¹ hebben de ambitie om deze aan te pakken en hebben gezamenlijk handvatten opgesteld op de volgende onderwerpen:

- Het realiseren van verschillende gestandaardiseerde uitvoeringsvarianten. Deze beschrijven de stappen die gemeenten en aanbieders kunnen maken om het proces van ‘contract tot controle’ gestandaardiseerd uit te voeren.
- Het publiceren van een landelijk accountantsprotocol.
- Het werken met een landelijk vastgestelde berichtenstandaard voor het declareren en factureren van zorg.
- Het publiceren van landelijke outcome criteria voor het meten van doelrealisatie, uitval en cliënttevredenheid.
- Het publiceren van een berichtenapp voor kleine zorgaanbieders.

Ook de gemeenten in regio Zuid-Kennemerland en IJmond sluiten aan op de landelijk vastgestelde kaders en zijn met aanbieders hierover constructief in gesprek.

¹ VNG, gemeenten, de branches, zorgaanbieders, de IGZ, het CAK en het programma i-Sociaal Domein
2017/274361 Eerste rapportage sociaal domein 2017

Wet- en regelgeving

Er komt een wetsvoorstel over administratieve lastendruk en regelgeving (zie hierboven) en een wetsvoorstel voor aanpassing van het woonplaatsbeginsel Jeugdwet. In de praktijk doen zich veel problemen voor bij met name verhuizingen van gezin/kind naar een andere gemeente tijdens de behandeling, ingewikkelde gezagskwesties en kosten van kinderen met instellingsvoogdij.

Actieplan Pleegzorg

Ook deed de staatssecretaris de toezegging in het eerste kwartaal 2017 met een Actieplan Pleegzorg te komen. Dat plan is een inventarisatie van problemen waarmee de pleegzorg kampt en voorstellen voor een oplossing. Het plan is uitgesteld en naar verwachting wordt dit in juni as. opgeleverd.

Verlenging mogelijkheid liquiditeitssteun

Jeugdhulpinstellingen die in de financiële problemen dreigen te komen, kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor liquiditeitssteun in de vorm van een terug te betalen subsidie. Daartoe moet een aanvraag ingediend worden bij de Transitieautoriteit Jeugd (TAJ). De termijn om deze subsidie aan te vragen is verlengd van 1 april 2017 tot 1 januari 2018.

Beleidsontwikkelingen regionaal / lokaal

Verwerving 2018

In regionaal verband is intensief gewerkt aan het opstellen van een bestek voor de verwerving van jeugdhulp voor 2018. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de productindeling en een nieuwe tariefstructuur. Het bestek moet voor 1 juni door het college worden vastgesteld en gepubliceerd.

18-/18+

Voor de uitvoering van het Actieplan 18-/18+ is binnen de gemeentelijke organisatie een projectleider aangesteld.

Een aantal jeugdhulpaanbieders heeft een werkgroep gevormd rondom deze doelgroep die knelpunten van casuïstiek signaleert en de gemeente adviseert over de gewenste praktijk. De projectleider volgt de uitkomsten van de werkgroep.

Innovatie dyslexiezorg

Voor de juiste dyslexiezorg bij de juiste cliënt kijken het Samenwerkingsverband PO, aanbieders van dyslexiezorg en gemeenten met elkaar naar aanbod, samenwerking en inhoudelijke afwegingen rond een dyslexiebehandeling. Bij het constateren van dyslexie is een optimale samenwerking tussen aanbieders en scholen nodig. Het is tevens belangrijk dat scholen hun leesonderwijs goed op orde hebben. Om deze reden biedt het Samenwerkingsverband PO ondersteuning aan scholen die dit nodig hebben. Het doel is dat scholen nog beter signaleren en kinderen met leesproblemen beter kunnen begeleiden en helpen, zodat uiteindelijk alleen kinderen overblijven die een dyslexie behandeling nodig hebben, omdat het gaat om ernstige enkelvoudige dyslexie (EED).

Financiën

Het budgetoverzicht tot en met het eerste kwartaal 2017 is in kaart gebracht op basis van:

- De gegevens uit de aangeleverde kwartaalrapportages.
- De ingediende PGB declaraties tot en met het eerste kwartaal.
- De reeds gedeclareerde zorg door vrijgevestigde GGZ instellingen.
- Het geprognosticeerde onder handen werk van de GGZ instellingen.

Instellingen

Met instellingen worden jaarlijks budgetafspraken gemaakt, waarbinnen zij hun prestaties moeten declareren. Voor 2017 vertegenwoordigen de gezamenlijke afspraken een waarde van € 23,1 miljoen. In het eerste kwartaal is € 6,3 miljoen besteed, hetgeen overeen komt met 27% van de contractwaarde. In figuur 1 is de realisatie in het eerste kwartaal weergegeven.

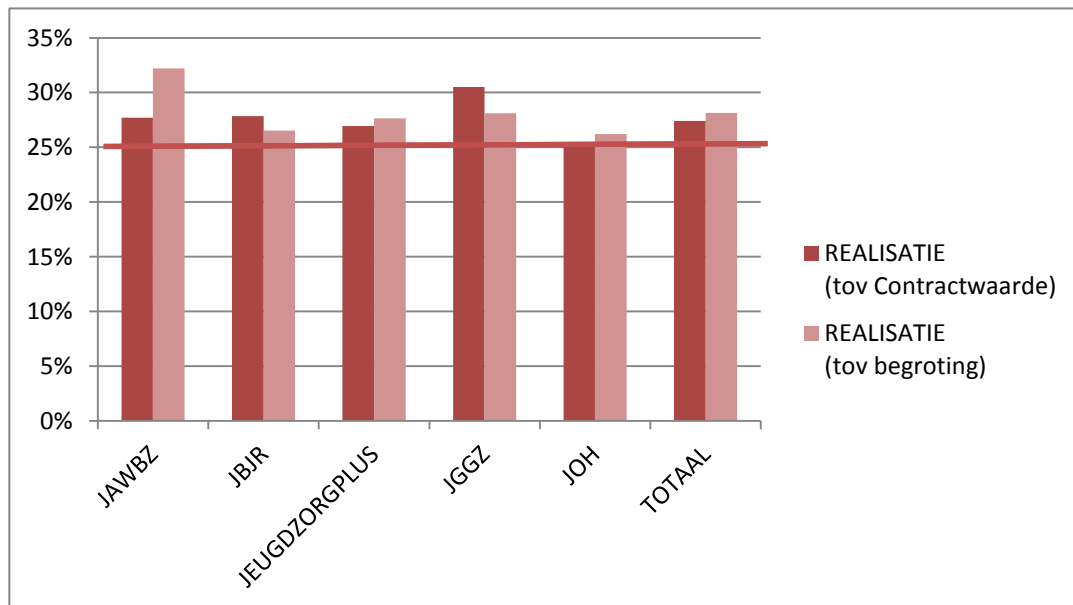
Figuur 1 Realisatie Q1



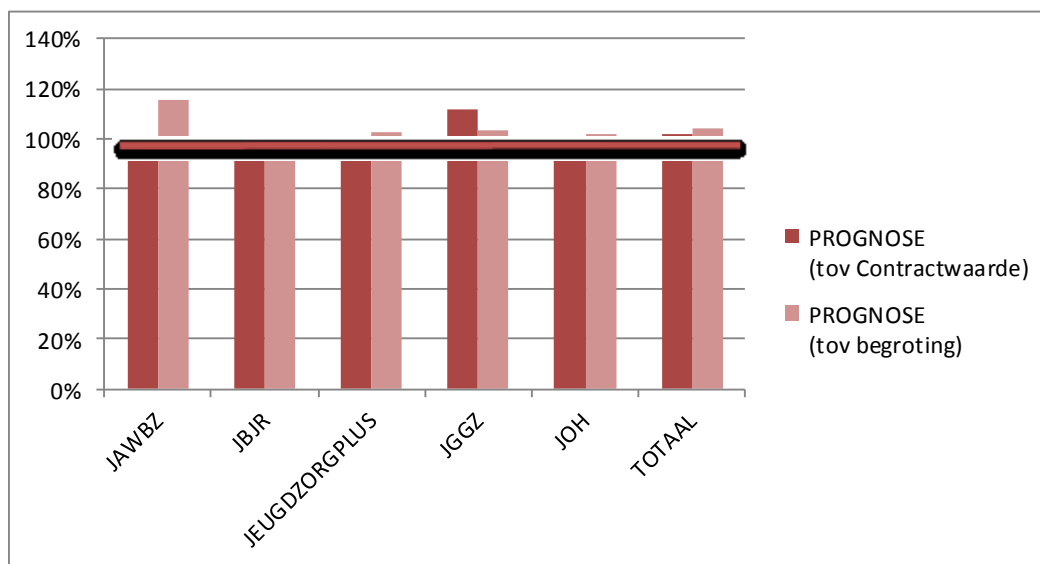
In Q1 wordt op alle onderdelen meer uitgegeven dan verwacht. Seizoenpatronen hebben echter invloed op de ontwikkeling gedurende het jaar, zoals we ook in voorgaande jaren hebben gezien. Uit de door aanbieders ingediende prognoses wordt met name een overproductie op de jeugd-ggz gezien. Dit is opvallend omdat deze uitgaven de afgelopen perioden stabiel zijn gebleven. Met de betreffende ggz-aanbieders wordt het gesprek gevoerd om de overproductie te duiden en eventueel passende afspraken te maken.

In tabellen 1 en 2 staat de realisatie over Q1, alsmede de verwachting over het gehele jaar.

Tabel 1 : Realisatie Q1 t.o.v. contractwaarde & begroting



Tabel 2: Prognose t.o.v. contractwaarde & begroting



Persoonsgebonden budget (pgb)

Er zijn 151 cliënten die met een pgb jeugdhulp inzetten of gaan inzetten. Het gaat om een gezamenlijk pgb budget van ruim € 1.245.000. Momenteel is zo'n € 348.000 besteed. Zesendertig pgb houders hebben nog geen uitgaven gedaan. Ten opzichte van de begroting is een lichte overbesteding te zien.

JAAR	CLIENTEN <i>TOTAAL</i>	CLIENTEN <i>MET BESTEDING</i>	BEGROOT	GEÏNDICEERD	UITGENUT	UITGENUT <i>TOV INDICATIE</i>
2017	151	112	€ 1.000.000	€ 1.245.000	€ 348.000	28 %

Aantal cliënten in de jeugdhulp

Naast de gemeente kunnen huisartsen, medisch specialisten, de jeugdarts en de gerechtelijke macht verwijzen naar jeugdhulp. Omdat het berichtenverkeer nog niet volledig operationeel is, is er geen actueel beeld van het aantal cliënten dat momenteel gebruik maakt van jeugdhulp. Elk halfjaar dienen aanbieders hun beleidsinformatie in bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In het eerste kwartaal 2017 zijn de cijfers voor 2016 gepubliceerd. Onderstaand overzicht laat zien dat gemiddeld 10,1% van de Haarlemse jongeren een vorm van jeugdhulp ontvangt. Dit ligt iets onder het landelijk gemiddelde van 11,34% voor middelgrote steden.

INDICATOREN	PERCENTAGE
Jongeren met jeugdhulp	8,8%
<i>Waarvan Jongeren met jeugdhulp met verblijf</i>	<i>11,7%</i>
Jongeren met jeugdbescherming	0,9%
<i>Waarvan Jeugdbescherming en jeugdhulp met verblijf</i>	<i>49,8%</i>
Jongeren met jeugdreclassering	0,4%

Wachttijsten jeugdhulp

De meeste Haarlemse jeugdigen starten binnen een aanvaardbare periode met zorg- of een begeleidingstraject. In sommige gevallen krijgen cliënten te maken met wachttijden. Dit geldt met name bij hooggespecialiseerde jeugdhulp zoals verblijf en behandeling in een bovenregionale instelling en een aantal specifieke ggz behandelingen. Om meer inzage te krijgen in de actuele wachttijden en hierop beter te sturen wordt een aantal verbeteracties ingezet waaronder het bespreken daarvan met de aanbieders en het terugleiden van cliënten naar het CJG zodat dat andere passende zorg ingezet kan worden of overbruggingszorg kan worden geboden. Een memo over wachttijden en de aanpak hiervan volgt later.

Klachten / bezwaren

De gemeente ontving drie klachten. Twee klachten betroffen aanbieders voor jeugdhulp. De gemeente heeft per brief gereageerd en verwezen naar de klachtenprocedure van de aanbieders zelf en het Advies-/Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). In de derde klacht is de klager geattendeerd op de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen de uitkomst van zijn hulpvraag. De gemeente ontving 1 bezwaar aangaande de vergoeding voor vaktherapie (zie hieronder).

Bij het CJG is in het eerste kwartaal 1 nieuwe klacht binnengekomen en 1 bezwaar. De klacht betrof een niet goede behandeling van het gezin binnen een CJG traject. Dit is besproken en de ondersteuning vanuit het CJG vindt doorgang. Het bezwaar dat via de gemeente is ontvangen betrof een pgb en het tarief voor vaktherapie. Het bezwaar is besproken in de bezwarencommissie en ongegrond verklaard.

Een klacht die eind 2016 al speelde betrof de inzet van een pgb voor een zeer complexe hulpvraag. Het CJG is inmiddels met de inzet van een extern deskundige tot een goede oplossing gekomen en nu kan een pgb op maat worden ingezet.

Via de kwartaalrapportages rapporteren aanbieders jeugdhulp de niet-formele klachten, de formele klachten en de afhandeling daarvan. Vijf aanbieders rapporteren tezamen 7 niet-formele klachten. De klachten liggen onder andere in de sfeer van bejegening en partijdigheid door de aanbieder, personele wisselingen en geen match met de betreffende hulpverlener. Een van de 7 aanbieders rapporteert ook een gegronde klacht en heeft hiertegen maatregelen genomen.

CJG

Er is een projectgroep geformeerd om de samenwerking tussen het CJG en de wijkteams te versterken. Er worden afspraken gemaakt over de samenwerking en waarin het CJG en de wijkteams samen gaan optrekken.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel jeugdigen in het eerste kwartaal hulp/ begeleiding van CJG coach en/of toekennen individuele voorziening hebben gekregen van het Centrum van Jeugd en Gezin Haarlem.

Aantal begeleidingstrajecten (lopend en afgesloten)

	Nieuwe aanmeldingen	Einde zorg	Aantal cliënten op 1-4-2017	Totaal aantal cliënten in eerste kwartaal
Haarlem	280	165	676	841
Overige gemeenten ZKL of adres nog niet bekend of nog geen adres	6	1	6	7
Totaal CJG Haarlem	286	166	682	848

Beschermingstafel

De beschermingstafels Zuid-Kennemerland en IJmond hebben sinds februari 2017 dezelfde voorzitter die in dienst is bij de stichting Groei Mee. Er is gekozen voor één voorzitter om de aanpak zoveel mogelijk te stroomlijnen, zodat er voor melders één gezicht is.

In het eerste kwartaal zijn 26 aanmeldingen gedaan bij de Beschermingstafel. Veertien zaken zijn doorverwezen naar de Raad voor de Kinderbescherming. In deze zaken was al drang ingezet door de Gecertificeerde Instelling of is dat na de aanmelding bij de beschermingstafel direct gedaan.

Bij 3 zaken is alleen drang toegewezen, bij 4 zaken betrof het een verlenging daarvan. Twee zaken zijn toegeleid naar het CJG en in 3 situaties is de melding niet opgepakt en in overleg teruggelegd bij het gezin en de melder omdat men aangaf toch samen verder te kunnen werken aan de doelen.

Veilig Thuis

In februari kreeg Veilig Thuis Kennemerland bezoek van de Inspecties Jeugdzorg en Gezondheidszorg over de kwaliteit van het doen van onderzoek en het inzetten van vervolgttrajecten door Veilig Thuis. Op deze zogenoemde Stap 2 is Veilig Thuis Kennemerland beoordeeld als matig en moest een verbeterplan opstellen. De matige beoordeling heeft vooral te maken met het vastleggen van procedures en afspraken en het voldoen aan wettelijke termijnen. Veilig Thuis Kennemerland heeft een verbeterplan ingediend bij de Inspecties die lieten weten vertrouwen te hebben in het uitvoeren hiervan. De Inspecties toetsen via een interne audit die Veilig Thuis Kennemerland moet uitvoeren of het verbeterplan is uitgevoerd.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis bedroeg in het eerste kwartaal 289. 53 keer ging het om een melding van kindermishandeling. Rond kindermishandeling zijn 112 adviezen gegeven en 12 onderzoeken gedaan.

Veilig Thuis en ontwikkeling Integrale Crisisdienst

Veilig Thuis Kennemerland heeft de opdracht om een Integrale Crisisdienst te organiseren. Omdat veel (jeugd) hulpaanbieders -die een inkoop- of subsidierelatie hebben met de gemeenten- een vorm van crisiszorg hebben, nemen de gemeenten de opdracht tijdelijk over. Er wordt een inventarisatie gemaakt van wat al in het veld georganiseerd is rond crisishulp en gemeenten gaan met aanbieders die crisishulp bieden een plan opstellen voor een integrale crisisdienst. Veilig Thuis is actief deelnemer.